

VIENYBĖ

74 M. 28 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. LIEPOS (JULY) 8 D

TEL. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Pagaliau, po 16 metų perskyrimo Sirusai džiaugiasi sulaukę savo dukters Danutės, kuri atskrido iš Lietuvos praeitą savaitę. Nuotraukoje: Jurgis ir Elena Sirusai su dukra Danute ir sūnumis, Vitalium ir Saulium, International aerodrome. Daugiau paveikslų - 6 ir 7 psl.

Sovietai tikisi pasiekti Marsą

Liepos 5 d. Sovietų mokslininkai paleido trečią iš eilės raketą viršum Pacifiko vandenyno. Raketa nuskrudusi 8,078 mylias nuo paleidimo vietos.

Sovietų spaudos agentūra Tass skelbia, kad tolimesni bandymai su raketomis bus daromi liepos mėnesio pabaigoje. Šiais bandymais sovietai tikisi pasiekti Marsą arba Venerą. Su viena iš tų raketų į planetas būtų paleisti ir žmonės.

Sovietai nepasakė, kurioje vietoje tie bandymai su raketomis yra daromi. Pirmoji tos rūšies raketa, paleista šių metų sausio mėnesį, spėjama, pakilusi Kaspijos jūrų apylinkėje.

Be to, sovietai neseniai paleido raketą su dviem žuonimis ir kiškiu. Raketa su gyvuliais iš anapus atmosferos sugrįžusi į žemę.

- Lenkijos premjeras Josef Cyrankiewicz atskrido į Rytų Berlyną, kur įvyko Rytų Vokietijos ir Lenkijos sienų pakto pasirašymo desimtmečio minėjimas.

- Jungtinė Arabų Respublika ir Jungtinės Valstybės pasirašė sutartį, pagal kurią Kairo valdžia gauna 22,960,000 paskolos savo pramonei plėsti.

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kuris liepos 11 d. Pittsburghe renkasi deimantinio seimo posėdžiams, yra šešiais mėnesiais jaunesnis už Vienybę.

Mat, 1886 metų rudenį Vienybės Lietuvninkų pastogėje, Plymouth, Pa., įvyko veikėjų susirinkimas, kuris nutarė steigti "visų katalikiškų draugysčių susivienijimą Amerikoje."

Nutarimas buvo įgyvendintas. Bet nuo to laiko, kai steigėjai didžiavosi 10 kuopų ir 1,000 dolerių išde, jau praėjo 70 metų.

Per tą laiką SLA yra turėjęs keletą audringų seimų. Vienas tokių triukšmingų seimų buvo 1901 m. Wilkes-Barre, Pa., kur įvyko "tautiečių" ir "bažnytinų" skilimas. Vėliau, po 31 metų, Chicagoje įvyko antras skilimas. Tada mūsų komunistai, negalėdami užgrobti Susivienijimo, apleido jo seimą ir įsteigė savo susivienijimą.

Šiandien turime net tris susivienijimus — tautinį, katalikišką ir komunistinį, bet Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra pirmutinis, didžiausias ir turtingiausias.

Vienybė, kuri yra vienmetė su šia broliška organizacija, linki sėkmės deimantiniam SLA seimui Pittsburghe.

Maskva džiūgauja, kad Afrikos tautos baigia nusikratyti baltųjų jungu...

Stebint tuos politinius įvykius Afrikoje — kaip viena po kitos puslankinės tautos kuria savo valstybes ir kaip čia pat, tikstančio metų civilizacijos žemyne, lietuviai, latviai ir estai baudžiamas kalėjimu arba trėmimu į Sibirą vien už nepriklausomybės žodžio ištarimą, norisi sušukti:

Kaip galima, kad mes ne negrai!...

Kai dėl Baltijos tautų, tai reikia pasakyti, kad šiuo atveju jos yra labiau nuskriaustos, negu vadinami satelitai. Ypač Lietuva — neatgavusi visų savo žemių nei rytuose, nei vakaruose.

Kryžiuočių pavyzdžiu sukūrusi rusišką koloniją amžiais lietuvių gyvenamose Tilžės, Stalupėnų ir Įsrucio žemėse, Maskva džiūgauja, kad Afrikos tautos kratoši baltaisiais...

Koks pasityčiojimas iš sveiko proto.

Havajų saloms išjungus į Jungtinių Amerikos Valstybių žvaigždyną, atrodo, mūsų respublika bus pasiekusi paskutinį savo formavimosi etapą.

Nesinori tikėti, kad Puerto Rico sala taptų dar viena žvaigžde. (Nukelta į 4 psl.)

M. P. Kaušas nuotrauka

Birželio 28 d. iš Kauno per Maskvą atskrido Antanina Kaušienė su dukra Irena, 19 m. amžiaus. Nuotraukoje laimingas Petras Kaušas tarp žmonos ir dukters Chicagos aerodrome. P. Kaušas buvo priverstas apleisti Lietuvą 1944 metais. Kaušai gyvena 4024 S. Artesian Avenue, Chicagoje.

Ilgasis liepos 4 savaitgalis Los Angeles lietuvių kolonijoje buvo atžymėtas bene pačiu didžiausiu privačiu parengimu — Stellos ir Frank Zukauskų vedybinio gyvenimo sidabrinio jubilieju. Ta proga lietuvių parapijos salėje, sekmadienį, Zukauskai iškėlė puikų balių, kurin prisirinko daugiau kaip 200 svečių. Zukauskams pareikšta daug nuosirdžių sveikinimų ir linkėjimų, įteikta gražių dovanų. Patį didžiausioji dovana — popiežiaus Jono XXIII palaiminimas Zukauskų sidabrinio jubiliejaus proga. F. Zukauskas, mat, be daugelio įvairių lietuviškų organizacijų, ypač daug yra pasidarbavęs lietuviškos parapijos ugdymui, visą eilę metų yra buvęs tos parapijos komiteto pirmininku.

Prie puikių vaišių ir gero orkestro ši šeimyninė šventė užtruko iki sekmadienio vėlumos.

APJUNGTI AR IŠSIJUNGTI?

Tokį klausimą pastatė gyvenimas vienos patriotinės lietuviškos organizacijos padaliniiu, neseniai įsisteigusiam nedideliame Kalifornijos miestelyje. Ten jau nuo seno gyvena kelios dešimtys lietuvių šeimų, kurios daugumoje savo tarpe gerai sugyveno, leisdamos laiką vieni pas kitus besisvečiuojant, kortomis belošiant, pasakas apie jaunus dienas bekartojant. Politinėmis pažibromis jie pasiskirstę įvairiai — dauguma tokių, kurie sekė Vilnius ir Laisvės eilutes ir tik mažuma buvo gery patriotų. Bet prie kortų stalo... kam gi svarbu kieno kokia "politika."

Padidėjus patriotingųjų lietuvių skaičiui, tame miestelyje buvo įsteigta bendrinės lietuvių organizacijos skyrius. Jin savaime aišku ir ištojo nariais dauguma tų patriotingųjų lietuvių, sale liko visi kiti, vienu vadinami raudonais, kitų — tik

LIETUVIAI KALIFORNIJOJE

VLADAS BAKŪNAS

neišmanėliais. Įsisteigus skyriui, ta nedidelė kolonija aiškiai susiskirstė į du frontus: naujai susiorganizavę ir likusieji kitų pažibūrų. Aptustėjo kortų stalai, sumažėjo ir šiaip jau kaimyninis bendravimas. Organizatorių, steigusių bendrinės organizacijos skyrių, tarpe kilo sumanymas, kad į skyrių reikia kviešti ir priimti visus lietuvius, visai vistiek, kokį pažibūrį jie bebūtų, juo labiau, kad taip aiškiai raudonų ten nesą, o yra tik tokių, kurie nepriklausomos Lietuvos laikotarpiu priešį labai juodomis spalvomis. Bet tam priešinasi vėl kita dalis skyriaus iniciatorių. Reikalas taip ir sustojo kryžkelėje — žengti pirmyn į "lietuvišką koegzistenciją," ar nedaryti nieko ir užmiršti net tai, kas jau padaryta.

Didelis Žemės drebėjimas Kalifornijoje? Taip, jis turi būti, tik nežinia kada. Taip sako mokslininkai. Šiomis dienomis čia įvykusiame metiniame civilinės apsaugos pareigūnų susirinkime, dr. Richard Jahns, geologijos profesorius, savo pranešime nurodė, kad

L. Briedžio nuotrauka

šios antrosios Kalifornijos lietuvių sporto šventės vaizdų: sporto klubo Banga (organizavusio šventę) pirmininkas Stepas Makarevičius, Egidijus Radvenis ir Manfredas Prismantas.

"jau beveik laikas" stipriam Žemės drebėjimui Kalifornijoje. Geologai, esą, nustatę,

kad pagal San Andreas Žemės linki, kuris yra 800 mylių ilgio, Žemė nuslenka vieną mylią per vieną milijoną metų. Bet neseniai esą pastebėta, kad Žemė ten dabar nuslenka jau po vieną coli per vienerius metus, arba vieną mylią per 63.360 metų. Tai neabejotinai išauksia didelį Žemės drebėjimą, kurio negalima tiksliai išpranašauti nei vietos nei laiko. Jis išpėjo ypačiai tuos, kurie stato namus kalny atslaitėse.

Civilinės gynybos organizacijai pavesta rūpintis gyventojų saugumu ne tik karo atveju, bet taip pat ir gamtinių katastrofų atsitikimais, kaip tai Žemės drebėjimo, potvynių, audrų ir kt.

LIETUVIŲ NAMAI

Lietuvių Namų bendrovės vadovybė daro visai rimtų žygių savo uždavinius įgyvendinti galimai artimiausiu laiku. Šiomis dienomis, aptikusi atatinamą objektą, suėjo į kontaktą su jo savininku, padavė savo pasiūlymą ir jau įmokėjo depozitą. Jei savininkas nebus per daug kietas — pradiniai lietu-

VIRSUJE: Frank ir Stellos Zukauskų sidabrinio jubiliejaus nuotrauka. Pirmoje eilėje iš k. į d.: Speecher, Karaliūnienė, F. Zukauskas, St. Zukauskienė, Jelen, jr., Speecher'ienė.

vių namai gali būti įgyti nelaukta greitai.

BALFO RINKLIAVA

BALFO Los Angeles skyrius porą paskutiniųjų savaitų vykdė viešą rinkliavą pinigais. Partirta, kad rinkliavos rezultatai gana geri — surinkta virš 600 dolerių.

METINIS LIETUVIŲ BIZNIERIŲ PIKNIKAS

Pittsburgh, Pa. — Kasmet Pittsburgho lietuvių biznierių, susiorganizavę į Lietuviių Vaizbos Butą, rengia piknikus. Toks lietuvių biznierių piknikas įvyks liepos 31, sekmadienį, gražiame Lietuviių Ūkyje (Lithuanian Country Club), netoli Pittsburgho. Bus gražuolių koncertas arba "Miss Lithuania of Pittsburgh" rinkimai. Laimėjusiai bus suteiktos brangios dovanos. Visos Lietuvaitės kviečiamos dalyvauti šiame konkreste.

Tą dieną Lietuviių Ūkyje skambės lietuviškos dainos. Šokiams gros didžiulis ukrainiečių orkestras. Visi atsilankę į pikniką gaus nemokamai alaus kiek tik kas norės. Į lietuvių biznierių pikniką kasmet susirenka tikstančiai žmonių. Susitiks senieji ir naujieji ateiviai. Amerikoje gimęs jaunimas ir senimas, atvyks ir iš tolimesnių vietovių lietuvių. Bus įdomi programa, kurią ves SLA prez. P. Dargis. Veiks ir bufetas.

Lietuviai biznierių kviečia visus, senus ir jaunus.

FR. ŽILIONIS

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

VIENYBĖ PO MIRTIES

Nuostabios laidojimo istorijos: tie, kurie pagal gyvyių logiką turėtų ilsėtis kazimierinėse, laidojami tautinėse ir atvirksčiai. Klebono politika privėdė prie tautinių kapinių minties. "Užmanymas", kuris virto milijoniniu turtu.

Kaip mūsų bočiai
Ziloj Lietuvoj,
Aukštam kalneli,
Zalioj vejelėj
Čia guli lietuviai
Mylėjė,
Jieškoję šviesos ir gerovės
Kovoje.
Su priešpauđa, skurdu,
Su prietarais,
Su klebonais.

Kleofas Jurgelionis

Gyvenimas pilnas kurjozų. Štai judrus žinogus, iš istorijos mokytojų išėjęs į banko direktorius, iš liaudininkų į tautininkus, iš katalikų, panorėjęs antrą kartą vesti, — į mahometonus, neseniai buvo palaidotas katalikiškose Šv. Kazimiero kapinėse, kaip ir daugelis kitų žinomų žmonių, visą gyvenimą išbūvusių ateistais. Tuo tarpu viena garsi katalikiškų organizacijų labdarė, kuriai patį popiežius Pijus XII paplojo per petį (už 10,000 dol. kunigų kolegijai Romoje) buvo palaidota Chicagos Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Draugas, pranešęs kiek kunigų atlaikę gedulingas pamaldas, apie jos paskutinę poilsio vietą neužsiminė nė žodeliu. Mat, tame dienraštyje apie tautines kapines draudžiama užsiminti ir į jas velionio palaikų nepalydi nė vienas lietuvis katalikų kunigas. Su ana labdare katalikiškų organizacijų vardu atsisveikino ne koks kunigų, bet Chicago American religinio skyriaus red. S. Pieža...

Iš tikro akstina įsteigti tautines kapines yra davęs ne kas kitas kaip garsus Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. M. Kriaučiūnas, jau 1903 m. įsteigęs Šv. Kazimiero kapines. Jo parapijoje prasidėjo visas lietuviškas judėjimas, kurį jis bandė išlaikyti bažnyčios ir savo asmeniškose įtakose. Taip tautišką Simono Daukanto organizaciją jis pavadė "po apieka Simano Judo apastalo"...

Dėl to, ir piniginių reikalų, klebonas turėjo didelių nesusipratimų su savo

parapiečiais. Tų konfliktų kulminacinis punktas buvo byla, kurią jis iškėlė LIETUVOS leidėjui A. Olševskiui (A. Olio tėvui) ir jos redaktoriui Juozui Adomaičiui (Dėdei Šernui) už tai, kad tame laikraštyje klebonas buvo apkaltintas parapijos pinigų cirkvojimu. Byla buvo labai triukšminga ir pasibaigė kaltinamųjų išteisinimu. Bet klebonas su savo oponentais visados galėdavo dar atsisteiti po mirties — nepriimti jų į savo kapines. Dėl to daug lietuvių buvo laidojami ne lietuviškose kapinėse. Tokia padėtis pagimdė mintį įsteigti tautines kapines, kur galima būtų laidoti be klebono malonės.

1911 m. vasario 19 d. įvyko suinteresuotų asmenų ir draugijų atstovų susirinkimas, kuriame buvo pripažintas "nepriimtinas" reikalavimas. Nutarta nupirkti 20 akrių žemės ir joje įsteigti "Lithuanian National Cemetery — Lietuviškos Tautiskas Kapines." Kovo 28 d. įsteigta tam reikalui organizacija išsiėmė ir "Carteri", t. y. užregistravo savo įstatus. Visam reikalui daug pasidarbavo pirmininkas adv. F. P. Bradchulis.

Metų pabaigoje — lapkričio 11 d. LIETUVA rašė:

"LIETUVIŠKOS TAUTINES KAPINES UŽTIKRINTOS.

Pereitos subatos vakarą Aušros sveitainėje 3149 S. Halsted St. vėl buvo susirinkimas, kuriame iškiriant atstovus, dalyvavo 20 tautiškų draugijų prezidentai ir sekretoriai.

Žemė 21 akras prie Archer ir Kean Aves. nupirkta. 1,000 dolerių duota rankpinigių ir visi popieriai gatavi. Pirkinytis turi būti užbaigtas su naujais metais. Vieta labai daili ir lengvai privažiuojama.

Kapinės su aptaisymu atsis virš \$10,000...

.... Daug visokių užmanymų kečiama Chicagoj tarp lietuvių. Užmano draugijos ir pavieniai asmenys, tik daugiausia tie užmanymai lieka už-

Aušrininkas dr. Jonas Šliupas su šeima prie paminklo Lietuvos redaktoriui Juozui Adomaičiui (Šernui). Ir paties Šliupo pelenai yra palaidoti tose pat kapinėse.

manymais. Bet kapinių užmanymas, galima drąsiai sakyti, bus įvykdytas, nes jis praktiškai pradėtas.

Ir iš tiesų sekančių — 1912 m. — gegužės 30 d. kapinių vartai ("bromas," už kurio projektą B. K. Balevičiui — dabar Lietuvos pasiuntiniui Londone Balučiui — išmokėta \$7.50) buvo atidaryti iškilmingom ceremonijom. K. J. Filipavičiaus orkestras (Band Lietuva) sugrojo "Lietuva Tėvynė Mūsų," "America" ir ... "Marsalietę," o pabaigai visi užtraukė "Dievas mūsų gelbėtojas ir tvirtybė." Žmonių buvo apie 6,000.

Šiandien kapinėse jau yra daugiau palaidota negu dalyvavo atidaryme, būtent per 6,800 įvairiausių pažiūrų

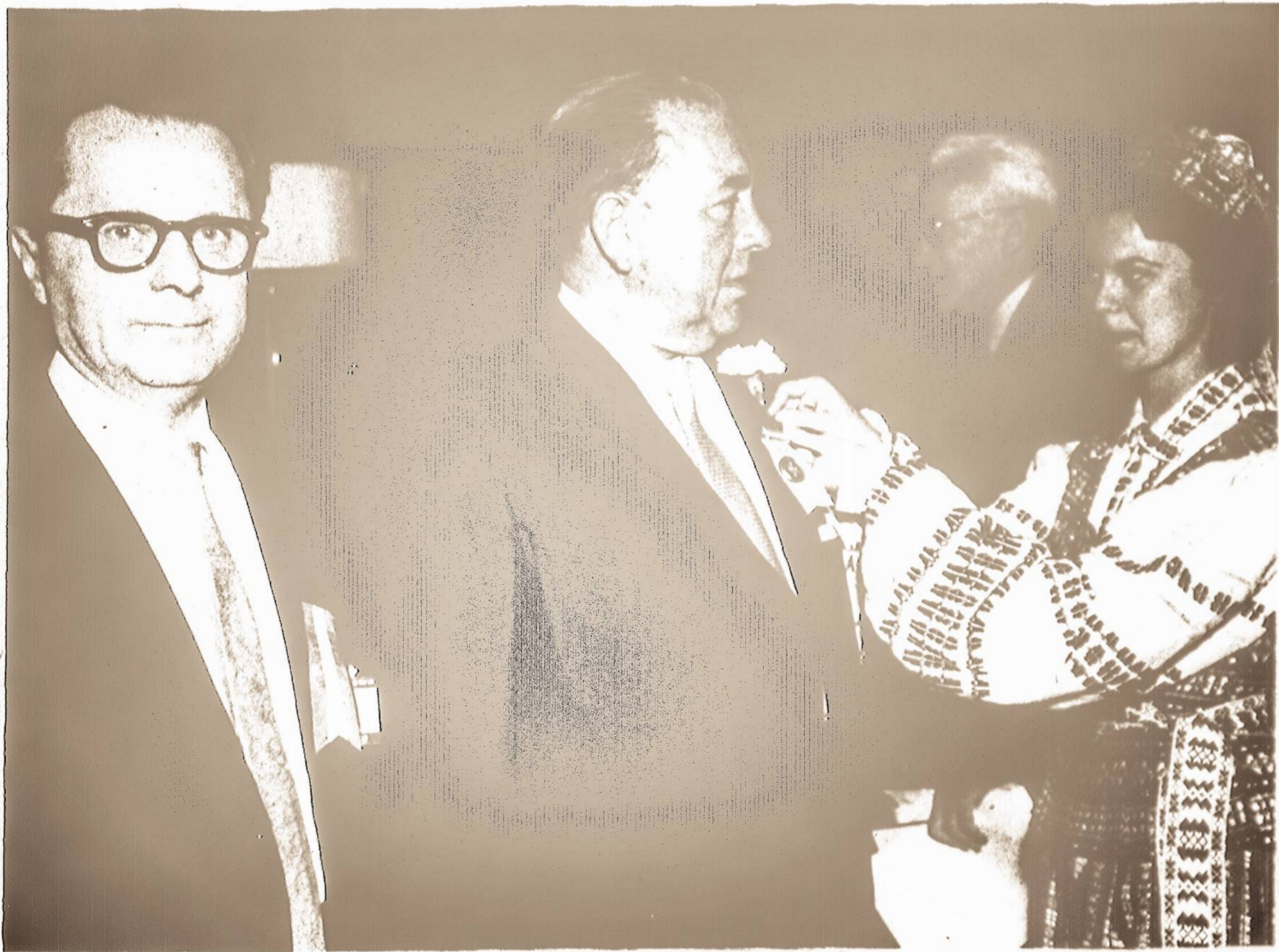
lietuvių. Kasmet prisideda dar po porą simtų (kazimierinėse apie 500). Turtas iš 10,000 dolerių išaugo oficialiai iki 611,109.94, o praktiškai virš milijono. Žemės turima ne 20, bet 80 akrių, iš kurių tik 30 yra užimta kapinėm, o likusieji 50 dar turi būti sutvarkyti. Tvarkyti yra iš ko, nes pajamos susidaro nemažos iš parduodamų sklypų (100 — 175 dol. pagal vietą) ir įvairių pataravimų, taip, kad atskaičius visas išlaidas, kasmet dar lieka 25 — 30,000 dol. tolimesniam kapinių vystymui. Esama projekto pastatyti krematoriumą, nes vis daugiau domimasi senuoju lietuvių laidojimo būdų — deginimu,

(Nukeita į 10 psl.)

PAMINKLAI LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE

Budėtoja Lietuvos paviljone Prekybos parodoj sega gėlę Chicagos merui Daley. Kairėj — Lietuvos paviljono direktorius dail. A. Valeška.

BIRUTĖ

(Dukters pasikalbėjimas su motina)

DUKRA

Ar tiesa, mama, kad Birutė Žiloje mūsų Lietuvoje Praamžiaus buvo vaidilutė Krivių Krivaičio Romuvoje?

MOTINA

Tiesa, vaikelis, kad Birutė, Skaisti dukrelė Vydmantaitė, Maldinga, šviesi, kaip saulutė, Senų dievų buvo tarnaitė.

DUKRA

Tai kaip gi, mama, kad Birutė Kęstučio buvo palydovė, Drauge Praamžiaus vaidilutė — Mama mūsų Vytauto valdovo?

MOTINA

Žinau tik tiek, kadai Kęstutis, Prajodamas šventovę seną, Dievų šviesiausią vaidilutę Trakų pilin parsigabeno...

Galbūt, valia tai buvo Dievo, Ar karžygio Kęstučio laimė — Ji tapo motina valdovo, Pakirtusio kryžiuočių baime.

STASYS JAKŠTAS

60.IV.10

Mandagių klaidinimų proga

- Atsakymas bostoniškiui St. S. -

Dirvos 52-ajame nr. (gegužės 4 d.) B. G. straipsnyje "Mėgstam kritikas, bet tik geras" buvo pareikšta, kad Dirva, besirūpindama mūsų kultūrinio augimu, pradėjusi griežčiau vertinti mūsų menininkų (dainininkų, dailininkų, rašytojų...) darbus.

Tame pačiame Dirvos numeryje buvo ir bostoniško St. S. skaitytojų klaidinantys paaiškinimai apie komp. Gaidelio premijuotąjį trio.

Pastebėjęs tokių akivaizdų teorijos ir praktikos prieštaravimą, parašiau keletą sakinių ir nusiunčiau

juos Dirvos Laiškų skyriui. Tas laiškas su antrašte "Valtornė ir anglų ragas" pasirodė Dirvos 57-ame numeryje. Bet to laikraščio 62-ame nr. radau ilgoką St. S. atsakymą ("Dėl valtornės ir anglų rago"), kuriame buvo išreikštas jo didelis nepasitenkinimas, kad jį pavadinau laimingu išrinktuju (turinčiu galimybių nekludomai klaidinti skaitytojus). Atskaitęs man pamokslą, St. S. bandė aiškintis. Bet iš tiesų tai nebuvo nuosirdus savo klaidos atitaisymas, o tiktai mėginimas išsisukti, mandagų, paslaugų ir nemenką — nors kiek

išsiblaškiusį — žinovą.

Nenorėdamas, kad St. S. manytų, jog jojo pamokslai ir išsisukinėjimai mane labai sujaudino ir atėmė man žadą, parašiau atsakymą ir išsiunčiau jį Dirvai, pareikšdamas viltį, kad jis bus atspausdintas Laiškų skyriuje. Bet per 4 savaites jam nepasirodžius, laikau jį tenai cenzūros palaidotą. Ir todėl dabar bandau per šį laikraštį padaryti jį St. S. bei kitiems skaitytojams prieinamą. Jo turinys sekantis:

St. S. savo laiške "Dėl valtornės ir anglų rago" papeikęs mane už mano grubumą, bando teisintis ir aptarti anglų ragą ir valtornę.

Deja, jo pasiteisinimai ir paaiškinimai skaitytojus įvelia į naujas painiavas.

Pastebėjęs, kad kai kas gali nesutikti su St. S. teigimu, jog valtornės tonas yra gražus ir minkštas (nors sutinku, kad tono savybės sunku tiksliai nusakyti žodžiais), jam pradžiuginti pridursiu, kad prie gerų norų valtornę galėtume giminiuoti net ir su smuiku (abu jie muzikos instrumentai, ir abu labai reikšmingi simfoniniam orkestrui).

Tačiau ilgiau stabtelėsiu prie paties įdomiausio St. S. paaiškinimo, skambančio šitaip: "...matyt, norėdamas parašyti, kad valtornė dar yra vadinama prancūzų ragu, paminėjau anglų ragą, kuris iš tikro yra medinių pučiamųjų grupės muzikos instrumentas"...

Įdomu, kokių pamokslų dabar susilauksiu, jeigu pasakysiu, kad čia ir vėl St. S. nežino, ką jis rašo. Iš šito jo paaiškinimo atrodo, kad aptardamas komp. Gaidelio trio jis galvoje turėjo valtornę, o anglų ragą tik per apsirikimą paminėjo. Jeigu iš tiesų taip buvo, tai vienu sakiniu, be ilgų išvedžiojimų, būtų galima paaiškinti St. S. apsirikimą, sykiu atmetant jam mano taikomus priekaištus. Betgi aname jo straipsnyje pasakyta šitaip: "Premijuotasis trio sukurtas smuikui, klarnetui ir anglų ragui, mūsųose vadinamai valtornėi." Šis sakinyvis dėlto verčia manyti, kad buvo galvota apie anglų ragą, o valtornė tik nelaimingai paminėta.

Iki šiol man iš tikrųjų nebuvo labai svarbu sužinoti, kokiems instrumentams tasai Gaidelio trio parašytas. Bet dabar, po visų St. S. paaiškinimų, mano smalsumas pasidarė nepaprastas: o gal kartais tenai iš viso ne trio, bet kvartetas?

Jeigu savo pirmajame laiške būčiau paaiškinęs, kas yra valtornė ir anglų ragas, kaip kad St. S. būtų pageidavęs, tai skaitytojams gal ir būčiau atrodęs paslaugus džentelmenas (gal net panašus į St. S.). Tačiau tuomet tikriausiai nebūtų tiek išryškėjęs St. S. pajėgumas.

J. N-S

Ivinskio pletkai...

Atkelta iš 4 psl.

L. Prapuolenis yra žinomas frontininkų veikėjas, kun. Kuraitis Teol. Filosofijos fakulteto profesorius, na, o dr. P. Karvelis žinomas krik. dem. politikas ir vykd. tarybos narys.

1939 m. vasario 8 d. Ivinskis mini Pakarklį:

"Šiandieną smarkiai puola Pakarklio straipsnyje Salį ir mane. Straipsnis yra prieš mudu su Saliu aiškiai nukreiptas. Anot Stakausko — vokiečių akys man puiki reklama."

Povilas Pakarklis, buvęs Kauno Apygardos Teismo Prokuroro padėjėjas, buvo smarkus ateitininkų veikėjas, vėliau persimetė į voldemarininkus, o atsidūręs kalėjime atvirto į bolševizmą. Bolševikams Lietuvą okupavus iškilo į Teisingumo komisarus. 1939 m. Pakarklis apie Ivinskį ir panašius mokslininkus išleido knygutę "Daktaratai."

Karui vis artėjant Ivinskis susirūpina ir karo reikalais.

1939 m. kovo 21 d. savo dienoraštyje jis pažymi:

"Vakar ir šiandieną Skrupskelis buvo pas Raštikį ir generolą Musteikį. Skrupskelio nuomonė sutapo su ju dviejų nuomone."

Bolševikų nukankintas J. Skrupskelis buvo žymus katalikų veikėjas ir redaktorius. Sprendžiant iš visų užrašų dvasios, Skrupskelis su generolais turbūt aiškinoši Smetonos nuvertimo galimybes.

Pagaliau atėjo Klaipėdos netekimas:

"Kovo 26 d. (sekmadienis) — Vyriausybės nusistatyta Klaipėdą atiduoti vokiečiams, tačiau visai apie tai nekalbėjo mūsų radio. Net Urbsio grįžimas buvo

Vienybė, 1960 m. liepos 8 d.

nutylėtas. Rytąjus rytmetį, kai kiti radiofonai buvo davę žinių apie sutikimą perleisti Klaipėdą, mūsų radiofonas skaitė tautos vado mintis. Per kelias dienas girdėjau daug gandų. Tai atsiranda ypač dėl to, kad mūsų radio nieko plačiau neinformuoja, brauko ne nekalčiausius dalykus. Pav., vakar XX A. kronikos puslapyje liko tuščia vieta, kur turėjo būti žinutė: Skalicky lankėsi užsienių reikalų ministerijoje ir važiuoja į Ameriką.

Urbsienė iš dviejų pasakojo, kad iki išnačių buvo Zechlinas. Dėl kiekvieno žodžio turėjo būti tariama. Keli projektai, kaip turi mūsų vyriausybė paskelbti sutikimą, buvo pasiūsti į krepšį, nes Zechlinas cenzūravo.

Krašte yra daug nepasitenkinimų. Suvalkiroje vėl neramumai. Žmonės negali užmiršti susaudytųjų ūkininkų. Rodos, gali būti net atentatų.

...Šiandieną pas prof. Pakštą buvome susirinkę. Pradžioje buvo ministeris pirmininkas Bizauskas. Iš jo kalbos matyti, kad vyriausybė yra be plano. Saugumo departamento žiniomis smarkiai veikia voldemarininkai. Tautininkai dabar nori laimėti juos sau ir išnaudoti sau dabartinę padėtį. Bizauskas nušvietė, kad vienas padorus vokiečių davęs žinių, kad vokiečiai vien Klaipėda nesitenkins. Neumanas irgi esąs davęs neaiškių aliuzijų. Kas valdo Klaipėdos kraštą, turi turėti ir Hinterlandą.

Ne tik voldemarininkai, bet ir dalis tautininkų laukia grįžtant Voldemaro."

Minimas Skalicki yra buvęs Čekoslovakijos pasiuntinys Kaune. Žlugus jo atstovaujama valstybei, jis išvyko į Ameriką. Urbsienė — užs. eik. min. žmona. Zechlinas, neperseniausiai Vokietijoje miręs po 10 metų katargos Sibire, buvo Vokietijos pasiuntinys.

KAI DUKTĖ ATVYKSTA PAS TĒVUS, KURIŲ JI NEBUVO MAČIUSI...

Praeitą savaitę International aerodrome (New Yorke) Jurgis ir Elena Sirusai su giminėmis ir draugais laukė iš Lietuvos atvykstančios dukters Danutės, kurią jie, bėgdami nuo karo veiksmų, paliko vos trijų mėnesių. Tai buvo jaudinantis momentas. Duktė, kuriai šį mėnesį sueina 16 m. amžiaus, pirmąsyk pamatė savo tėvus ir brolius... Džiaugsmas ir ašaros. Beveik neįmanoma aprašyti momento, kai duktė — graži, aukšta, šviesiaplaukė mergaitė, krinta į glėbį susijaudinusiems tėvams ir broliams. Nuostabi mergaitės odisėja baigta. Ilgų metų rūpesčiai, tėvų sielvartas ir daug, daug nemiegotų naktų. Visa tai galėtų atpasakoti tik tėvai, kurių meilė vaikui nežino nei laiko, nei erdvės. Tiesa, prieš keletą metų tai buvo tik svajonė. Šiandien iš anapus geležinės uždangos atvykstančių skaičius vis didėja. Bet kiek yra lietuvių, kurie tebelaukia tokio momento, kaip šis? Tai nėra kasdieninis įvykis. Todėl Vienybė ryžosi plačiau pavaizduoti Danutės Sirusaitės atvykimą iš Lietuvos ir jos susitikimą su tėvais ir broliais.

Kampinėje, (kairėje) nuotraukoje — Ambrozaitienė, Čekienė, Sirusienė ir Budraitienė laukia to momento... Sekančioje nuotraukoje Lietuvos konsulas A. Šimutis su atvykusia Danute (viršuje) laukia muitinės patikrinimų. Dviejose kampinėse nuotraukose — tėvai ir broliai laukia Danutės pasirodant.

J. TYSLIAVOS, JR. NUOTRAUKOS

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

VIRŠUJE: Pagaliau namie, pas tėvelius, Danutė kartu su visais pakelia Šampano taure... Vargai ir rūpesčiai liko praeityje, atėjo ilgai lauktas džiaugsmas, kuris tokiais atvejais reikia aplaistyti ne vien ašaromis.

Danutė pirmą kartą savo motinai patarnauja — pila kavą virtuvėje. Čia Danutė motinai pasakė: "Nesirūpink, mamyte, aš viską moku dirbti — aš tau padėsiu."

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

VIRŠUJE: Pagaliau tas ilgai lauktas laimės momentas atėjo. Danutė pirmą kartą pamato savo mamytę, laukiančią su gyvų gėlių puokšte, savo tėvelį, kuris taip pat pravirksta džiaugsmo ašaromis. Tėvynės nelaimių užgrūdinta duktė pagaliau taip pat neišlaiko — krinta tėvams į glėbį ir ilgai bučiuojasi. Tokia pat ašarų ir džiaugsmo scena kartojasi su broliais, Saulium ir Vitaliu, kurie, belaukdami sesers, užaugo vyrais. Dešinėje: Danutė savo tėvų, brolių ir jų gimiinių bei draugų tarpe. Iš kairės į dešinę: Dr. E. Noakas su žmona ir dukra, Ambrozaitienė, Budraitienė, Elena Sirusienė, Danutė Sirusaitė, kun. St. Vališaitis, Jurgis Sirusas, Klupšienė, T. Tallat-Kelpša, E. Čekienė, dr. V. Paprockas. Antroje eilėje: Vitalius ir Saulius Sirusai, J. Bačanskas, J. Birutis, konsulas A. Šimutis.

□ □ □

... NUOSTABI
MERGAIČĖS
ODISĖJA
BAIGTA...

□ □ □ □

KELIONE ATGAL...

Tėsinys

Antanas Varnas

Vakare mėginome aplankyti vieną kitą naktinį klubą, bet visur buvo pilna žmonių. Pagaliau radome taip vadinamą Crazy Horse Saloon, kur mus įleidė. Maža patalpa; žmonių daugybė, prirūkyta, jokios ventiliacijos. Mus pasodino prie pat scenos, kur svečiai sėdėjo vienas kitam ant kelių. Gėrimus reikėjo laikyti rankoje, nes nebuvo kur pasidėti. Beje, už vieną "scotch" stiklinuką reikėjo mokėti 5 dolerius... Pagalvojau, jei kiltų gaisras, tai pusė tų žmonių nesusipėtų išbėgti, nes te buvo vienerios durys ir siauri laiptai. Vėliau paaiškėjo, kad šio "salūno" specialybė — taip vadinamas strip tease. Tokį "vaidinimą" galima pamatyti Chicagoje arba Detroite už pusantro dolerio, tik toks skirtumas, kad čia tave patogiai pasodins, bus gerai išvėdinta salė ir, apskritai, jauki aplinka.

Grįždami namo, pamatėme technikos bei civilizacijos pažangą. Seniau Paryžiaus gatvėmis vaikiodavosi taip vadinamos gatvės merginos. Dabar... jos važinėja automobiliais ir, atsidariusios langus, kalbina klijentus...

Kadangi buvo vėloka, todėl užėjome į bistro, išgėrėme karčiai rūgščios kavos ir nuėjome miegoti.

Kitą dieną iš pat ryto pradėjome lankyti Paryžiaus miesto įžymenybes: paveikslų galerijas, bažnyčias, kapines, tiltus, aikštes ir t. t. Žodžiu, kultūrinomės. Kai kurie dalykai Paryžiuje labai įdomūs, bet kiti, kaip, pavyzdžiui, Eifelio bokštas, man nepadarė jokio įspūdžio. Tai lyg seno, aprūdijusio tilto griaučiai. Žinoma, tais laikais, kai Eifelio bokštas buvo statomas, tai buvo drąsus žygis. Bet dabar... Daug kalbama apie prancūzų skonį ir eleganciją. Aš tikiu, kad tai buvo, bet ir tai, kaip Eifelio bokštas, buvo gana seniai. Kad ir tos pačios krautuvės: jose yra daug brangių dalykų, panašiai kaip ir New Yorko Penktoje Avenue, bet jų išdėstymas sustingo ir liko toks pat, koks jis buvo tais laikais, kai kiti nieko panašaus neturėjo. Tas pats ir su moterimis. Kai pamatai elegantiską moterį, tai gali būti tikras, kad ne prancūzė, bet, greičiausiai, amerikietė, anglė ar švedė... Anais laikais Paryžius turėjo plačius kūrybinius užmojimus, naują dvasią, bet dabar... kai iš tautos pas;

darė profesija, visur jaučiamas nuosmukis. Jei ką nusiperki, tai ir už tai, mokant kasoje, iš tavęs prašo arbatpinigių... Elgetavimas kiekviename žingsnyje, bet nori būti traktuojami ir gerbiami labiau už savo protėvius. Tai iš dalies primena La Fontaino sakmę: Kai būrys žąsų buvo varomas pjauti, tai jos pakėlė didelį triukšmą. Girdi, mūsų protėviai išgelbėjo Romą, todėl jūs su mumis negalite taip elgtis. Gerai, tai jūsų protėviai, bet ką jūs esate padariusios? Nieko. Vadinas, jūs tinkamos tik kepsniui...

Pagalčiau mano vizitas Paryžiujeėjo prie galo. Kitą dieną aš jau buvau pakeliui į Amsterdamą. Čia persėdau į sprausminį ir po 7 valandų skridimo nusileidau New Yorke.

Dvi savaitės greitai prabėgo, bet man atrodė, kad aš iš New Yorko buvau išvykęs prieš metus laiko... Tai buvo kelionė, kuri nunešė mane į praeitį, į tai kas buvo prieš 20 metų. Kai pamatėčiau žmones, kurių nebuvau matęs 20 metų, man atrodė, kad praėjęs laikas grįžo atgal. Iš tikrųjų, tada dar nebuvo karo, sprausminių lėktuvų, atominės bombos. O paskui... Paskui išvyko tai, kas išvyko: stipresnis pradėjo skriausti silpnesnį, ir šiandien beveik netmanoma išvaizduoti, kad žmogus būtų prikakintas kaip vergas ir neturėtų teisės pajudėti iš vietos — vykti kur jis nori, kalbėti ir net mąstyti, ką jis nori.

(BUS DAUGIAU)

NAUJO LIETUVIŠKO MIESTO SKLYPAI JAU PARDUODAMI

Prie gražaus Winnepesaukee ežero, netoli Laconia rezorto, New Hampshire valstybėje (Amerikos Šveicarijoje) jau parduodami sklypai būsimam lietuviškam vasaros miesteliui. Sklypų kainos nuo 200 dolerių. Rankpiničius siųsti: Z. Steponavičius Construction, 12 Morris St., Stamford, Conn. Tel. FI 8-6808.

Vyt. Maželio nuotrauka

Dr. Gediminas Čekas ir Aldona Noakaitė su pabroliais ir pamergėmis apšildė Apreiškimo bažnyčią, kur praeitą sekmadienį įvyko jų sutuoktuvės. Jaunavedžiai medaus mėnesiui išvyko į Europą.

Dr. J. Paplėnas kalbėjo "aktualiais klausimais"

Cleveland, Ohio. — Birželio 27 d. B. Gaidžiūno namuose įvyko Tautinės Sąjungos skyriaus susirinkimas, kuris Dirvoje buvo paskelbtas visiems nariams dalyvauti būtinau. Dalyvavo 15. Jame "aktualiais klausimais" pranešimą padarė ALTS centro valdybos vicepirmininkas dr. J. Paplėnas.

Svečias, be kita ko, painformavo, kad V. Rastenis nebegalės būti pas tautininkus. Tiesa, V. Rastenio reikalas Chicagos tautininkuose jau pėnai buvo išspręstas, bet nutarta apie tai viešai nekalbėti...

Toliau dr. J. Paplėnas patvirtino, kad Vienybės informacijos apie tautininkų pasitarimus Tabor Farmoje 90% yra teisingos. Be to, jis aiškino "visuomeniškos" ir "privachios" spaudos reikalus. Nurodė, kad Margutis nėra tautininkų, o tik "privachios" L. Vanagaitie-

nės, kuri tautininkų neklauso... Tautininkai gali tvarkyti Dirvos redaktorių B. Gaidžiūną, bet joku būdu negali "sutvarkyti" Vienybės ir Juozo Tysliavos, juo labiau Valerijos Tysliavienės...

Susirinkime dr. J. Paplėnas taip pat buvo paklaustas apie pas tautininkus atsiradusį Stasį Žymantą. Nurodyta, kad Žymantas kadaise reikalavęs šalinti iš Vliko tautines grupes, o dabar jis ir Talkoje, ir Dirvoje, ir pas tautininkus... Dr. J. Paplėnas atsakė, kad St. Žymantą reikia suprasti kaip asmenį "iš apsisprendimo." Tokio apsisprendimo pavyzdžiu jis nurodė P. Pakarklį...

Kai dėl Dirvos, tai, iš tikrųjų, ji dabar yra visuomeniška: joje dirba visa Gaidžiūnų šeima — tėvas, sūnus ir marti...

JONAS LEONAS

Lake Hotel

ASBURY PARK, N. J.

SEVENTH IR PARK AVES. Tel. Prospect 4-7788 ir 6-9671

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA LIETUVIŲ VASARVIETĖ ATLANTO PAKRANTĖJE

Gražūs kambariai. Svežias maistas. Zemos kainos. Vakaraus šokiams groja orkestras. Tarp dviejų ežerų, prie pat okeano paplūdimio. Kreiptis: Edmundas Kubaitis, prezidentas, arba A. Zemaitis, viceprezidentas-sekretorius.

BANGA TELEVISION

VYT ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

Parduodama: televizija, radijas, Hi-Fi stereo fonografai, dulkių siurbiai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola aparatams. 40 nuošimčių nuolaidos Blaupunkt vokiškams Hi-Fi.

Taisoma televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 val. vak. Pentadieniais iki 9 v. v.

White Horse Tavern

BARAS, RESTORANAS IR SALE
PRANAS BRUČAS, Savininkas
Duodami polaidotuviniai pietūs

86-16 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 6-9519

Studentu gyvenimas

REDAGUOJA: A. Butas, R. Kalvaitis, L. Mockūnas, S. Novickis.
MEDŽIAGĄ SIŪSTI: A. Butas, 39 Crosby Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Kas tie santariečiai?

Nuomonių šiuo klausimu yra daug, ypač, jei bandoma išsiaiškinti individualistų susirinkime. Iš salies stebint gali gautis įspūdis, kad Santara yra labai mandrių superindividualistų prieglauda, kur telpa intelektualai menininkai persidirbę ligonys ir t.t.

Galiama drąsiai teigti, jog santaros daugumą sudaro normalūs, sveikai galvojančios ir humanistiniai nusiteikę individai. Šios savybės charakteringos daugumai studentų, todėl jie priklauso Santarai tuose miestuose, kur išlaikomas sveikas balansas tarp kūrybingos

iniciatyvos ir lojalios kooperavimo.

Normalių individų Santaroje yra daug, nes normaliai brestas studentas nepasitenkina gimnazistiško kalibro organizacijomis ir todėl nubyra nuo Santaros. Nubyrėjimui reikia ryžtingumo ir iniciatyvos, todėl Santaroje yra daug stipresnio charakterio studentų. Sveikai galvojančio elemento nemažai susikoncentruoja, nes sveikai galvojančias studentas nemato daug prasmės tremtyje skaldytis po daugelį partijinių organizacijų. Kūrybingi intelektualai menininkai ar vi-

suomeninkai stoja į Santarą, nes jie daugumoje yra sveikos galvosenos ir stipraus charakterio. Be to, jų kūrybingumo išraiškai šiuo natūraliu būdu susipietusiame sąjūdyje yra puikios sąlygos. Perdėto konformizmo Santaroje taip pat yra, turbūt dėl organizacijos humanistinės tolerancijos ir intelektualiniai jauno kuriozizmo.

Iš spaudos daugiausia pažįstamas yra Santaros superindividualistinis veidas. Būtų naudinga, kad mes patys ir kiti, peržvelgę organizacijos veidą, jame rastume jos tikrąjį veidą. B.

E. Šulaičio nuotrauka

Chicagiečių grupė vieno minėjimo metu diskutuoja įvairius klausimus. Tarpe merginų į fotografą žiūri kitas fotografas - A. Gulbinskas.

PAS NEW YORKO SANTARIEČIUS

Nutarta (jau įvyko) birželio 18 dieną, surengti bendrą tradicinę iškylą prie pajūrio su Philadelphijos Santaros skyriumi. Grįžtant iš iškylos atsilankėme Pabaltiečių inžinierių surengtame piknike, Rova Farms, N. J.

Bus suorganizuotu New Yorko skyriaus išvyka į Shakespeare Festival. Nutarte suruošti išvyką į Long Island, prie Ronkonkoma ežero. Gale vasaros atostogų, nuspręsta surengti rytinio pakraščio savaitgalio stovyklą Port Jervis, New York.

Šių metų birželio 3 dieną, įvyko New Yorko Studentų Santaros skyriaus susirinkimas Festival Restorane. Šiame susirinkime dalyvavo būrys New Yorko santariečių ir svečių iš Philadelphijos. Didžioji susirinkimo dalis buvo praleista besvarstant organizacinius reikalus ir vasaros veiklą.

Gale susirinkimo buvo pagerbti santariečiai, ši semestrą baigę studijas: Aleksandra Butaitė, Hunter College; Julius Maldutis, Brooklyn College; Danute Statkutė, Barnard College. Visi tęs mokslus toliau.

Margarita Rūtenytė, vienybiečių Rūtenių duktė, birželio 24 d. su pažymėjimu baigė aukštesniąją mokyklą ir šį rudenį pradės studijas St. John universitete.

METMENYS Nr. 2 jau išėjo iš spaudos. Juos galima užsiprenumeruoti pas N. Valaitienę, 138/22 227 St., Laurelton, N. Y. arba L. Sabaliūną, 1285 Dean St., Brooklyn. Taip pat žurnalą galima gauti Piliesių Klubo kioske. Prenumeratos kaina \$4. Vieno numerio kaina \$1.50.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ!

New Yorko dovana Kings County Savings Bankui, kuris švenčia 100 metų sukaktį. Šią paminklinę lentą padovanojo The New York Community Trust, duodamas jai "Landmark of New York" vardą. Šie rūmai (Broadway ir Bedford Ave.) pastatyti 1868 metais, kai tik buvo įsteigtas Kings County Savings Bankas. Nuotraukoje: (iš k. į d.) Charles D. Behrens, Banko Tarybos pirmininkas, William J. Ahern, Banko patikėtinis, Charles F. Brau, Banko prezidentas, Dešinėje: Harmon H. Goldstone, architektas ir Municipal Art Society prezidentas, Chester A. Allen, Kings County Trust Company of New York Community Trust prezidentas ir patikėtinis, James A. Kelly, Deputy County Clerk of Kings and Brooklyn Borough Historian, ir Murray E. Greenberg, Kings County Savings išdinininkas.

LIETUVIU VADOVAUJAMA ISTEIGTA 1924 M.

Schuyler Savings & Loan

& LOAN ASSOCIATION OF KEARNY, NEW JERSEY

Nuo 1960 m. liepos 1 d. už sutaupas moka

4%

Be to, duoda paskolas namams, išrašo pašto perlaidas (money orderius), taupo pinigus Kalėdų šventėms (x-mas Club), skolina pinigus taupytojams, priima mokesčių už elektrą ir gazą.

Federal Savings and Loan Corporation narys
Julius Paknis, Prezidentas Petras Velevas, Sekretorius
Juozas Belza, išdinininkas

- Iškirpk šią atkarpą ir siusk -

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, N. J.

Prašau atidaryti taupymo sąskaitą:

Vardas, pavardė.....

Adresas.....

Siunčiu depozito.....

(Taupytojams pašto išlaidas apmoka įstaiga)

IŠNUOMOJAMAS

naujai atremontuotame name nuo 1 iki 3 asmenų seimai butas su baldais arba be, su siluma ir karštu vandeniu, prie gero susisiekimo. Kreiptis: EV 1-3723.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

**JOHN BALTADUONIS
FRANKFORD AVENUE**

Cafe

1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

1860 ŠVENČIAME SIMTAMETINĮ JUBILEJŲ 1960

PASKUTINIŲ NUTARIMU IŠMOKAMI DIVIDENDAI **3 3/4%** I. METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2 % reguliaraus plus 1/2 % specialaus).

3 1/2% per metus Regularus metu ketvirčio dividendas

Nuo DEPOZITO DIENOS
Apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Uželkite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų skyriui

**THE
KINGS COUNTY
SAVINGS BANK**

A MUTUAL BANK

"...kur jūsu pinigai tarnauja tik JUMS!"
BROOKLYN, NEW YORK

Eastern Parkway Office:

539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Nuo pirm. iki penktadienio
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. vak. nuo 5 - 8 v. v.
PResident 3-7000

Broadway Office:

135 Broadway at Bedford Avenue
Nuo antrad. iki penkt.
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. nuo 9 v. r. - 7 v. v.
STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Ekskursijos į Lietuvą

Vieni važiuoja į Lietuvą, kiti ruošiasi smarkioms demonstracijoms, tretį glūnėjasi dėl jos pavergimo pakankamo pabrėžimo. Dirmeikio - Valeškos diskusijos per radiją. Kodėl Valeška apsikarstęs gintaru turėtų lakstyti po paroda šaukdamas apie Lietuvos pagrobimą, jei to nedaro mūsų politikai?

Rugpjūčio 24 d. iš Chicago į Maskvą iškrenda pirmoji "baltųjų" ekskursija į Lietuvą. Ekskursantai, dieną praleidę Maskvoje, būsią nugabenti dviem savaitėm į Vilnių, kur globojami galėsią susitikti ir su savo giminėm. Vėliau vėl trim dienom bus grąžinti į Maskvą, o iš ten pasileis atgal į Vakarus, pakeliui trim dienom sustodami Paryžiuje ir dviem Londone. Kelionė viso labo užtrūksianti 28 dienas. Kaina 1,365 doleriai. Antra grupė iškrenda rugsėjo 14 d.

Pavergtųjų tautų savaitės proga ANB (antikomunistinių tautų blokas) Chicagoje tikisi galėsią suruosti dvi dideles demonstracijas — vieną s. m. 17 d. atvirame ore, kitą 23 d. Orchestra Hall. Numatomų kalbėtojų tarpe minimi gen. McArthur, JAV atstovas Jungtinėm Tautom H. C. Lodge ir net valstybės sekretorius Herter. Organizacijoje Lietuvos atstovauja Leonas Prapuolenis. ALTA į šią organizaciją žiūri gana inatris, kiekvienu atveju Chicago ALTA bendradarbiauti atsisakė, už tat į politinę areną jos vietoje išeisianti bendruomenės apygarda.

Tuo tarpu Chicagoje vis dar pasiginčijama dėl Lietuvos atstovavimo jau pasibaigusioje tarptautinėje prekybos parodoje. Kadangi apie skonio dalykus ginčytis sunku, pvz. vitražas, kuris sukėlė NAUJENŲ bendradarbio pasibaisėjimą, buvo net du kartus premjuotas, ginčas norom nenorom nuslenka į politinę plotmę. Dr. B. Dirmeikis, kuriam Lietuvos skyrius toje parodoje nepatiko, diskutuodamas jį per MARGUČIO radiją su skyriaus tvarkytoju dailininku A. Valeška pačioje pradžioje pabrėžė, kad į parodą buvo pakviesta Lietuva, o ne Lietuvos menas. Atseit, yra iškeltinas politinis momentas. Dail. A. Valeška nurodė, kad tokiose parodose politikos vengiama, nes jų tikslas yra skatinti prekybą, demonstruojant pramonės ir amatų laimėjimus. Todėl jo idėja buvusi tokioje parodoje pademonstruoti lietuvių kurėjo sugebėjimus pritaikomam mene, pradėdant liaudies ir bai-

giant moderniu menu. Už tat parodoje buvo išstatyti audiniai, keramika, mozaika ir vitražai. Į dr. B. Dirmeikio priekaištą dėl pagrindinio tikslo (Lietuvos pavergimo) neiškėlimo, dail. A. Valeška atkirto, kad tai esąs politikų uždavinys, jei jie iki šiol nesugebėję pakankamai išgarsinti Lietuvos pagrobimo — sunku ką padaryti šios parodos proga, bet pats dalyvavimo faktas jau esąs ir politinis laimėjimas. Dirmeikis

ADVOKATAS ALGIMANTAS KEZELIS atidarė savo ofisą Chicago centre Suite 1307, 8 South Dearborn St., Chicago 3. Tel. Central 6-1621. A. Kezelis yra buvęs smarkus studentų santarviečių veikėjas, 1954 metais baigęs De Paul universiteto teisių fakultetą, išlaikęs advokato egzaminus ir igijęs teisę stoti federaliniuose teismuose. Atlikęs karinę prievolę Fort Benning ir JAV armijos Japonijoje generalinio štabo teisės skyriuose, nuo 1957 m. verčiasi laisva advokato praktika. Šiuo metu John Marshall universitete rengiasi dar ir magistro laipsniui federalinės taksacijos srityje.

Industrial Designers Institute atstovas Iteikia garbės pažymėjimą už Lietuvos paviljone išstatytus Bronės Jameikienės ir Adolfo Valeškos vitražus. Pirmasis pažymėjimas buvo gautas iš American Institute of Decorators.

dar pasigėdo parodoje gintaro dirbinių ir gražaus Lietuvos žemėlapių (V. Petravičiaus pagamintas primityviai modernus žemėlapis jam netiko), tapybos ir freskų. Anot Valeškos, tapyba mažiau turi bendro su pritaikomu menu, su gintaru jis turėjęs blogo patyrimo 1937 metų Berlyno parodoje, kur Lietuva buvo ištačiusi gintaro dirbinių, o laisvas Dancigo miestas įrengė visą gintaro dirbtuvę ir vietoje gamino gražesnius dirbinius, šiandien gintaras dar mažiau esąs įdomus, tuo tarpu mūsų audiniai visur sukeldavę susidomėjimo... be to, nereikia užmiršti, kad Lietuva šioje parodoje turėjusi tik 20 pėdų plotą.

Prie viso to reiktų priminti, kad skyriaus suruošimas, neskaitant ekspozitų, kaštavo per 4,000 dol. Bendruomenė, kuri vasario mėn. pasiryžo skyrių ruošti, iki šiol davė tik 1,000 dol., kitas išlaidas padengė pats A. Valeška. Tiesa, dar tikstantį bendruomenė zadėjo sumokėti, bet vis tiek Valeškai reikės skirtumą išlyginti iš savo kisenės. Jis tą buvo numatęs ir to nesigaili, nes gražus skyriaus sutvarkymas daro gerą reklamą jo dekoratyvinio meno studijai.

Grįžtant prie politinio momento reikia pastebėti, kad jei parodą norėta išnaudoti vien politinei propagandai, konsulas dėl to turėtų susitarti su ALTA arba su kokia kita konkurentine politine organizacija. Jei tai nebuvo padaryta — reiskia nelabai ko tikėtasi. Bendruomenė, kuri parodos pfoğa išdalino 20,000 egz. brošiūrėles apie Lietuvą, prašėsi tam tikslui ALTos talkos, bet gavo neigiamą atsakymą. Jei to nedaro politikai, kodėl — vaizdžiai kalbant — reikalaujama iš Valeškos, kad jis apsikabinęs gintaru lakstyti po parodą šaukdamas apie Lietuvos pagrobimą? Juk tuo keliu einant reiktų paskatinti visus lietuvius namų savininkus apkabi-

nėti savo rezidencijas priešbolševikiškai sukiais, o ponios Daužvardienės prašyti, kad ant pramonės muziejuje Kalėdų metu rodomos lietuviškos eglytės būtų galva žemyn pakabinti ir Stalinas su Chruščiovu!

Praeitą šeštadienį Chicago lietuvių tautinėse kapinėse buvo padėti senieji Clevelande mirusio žinomo visuomenininko, pedagogo ir teisininko Juozo Liudžiaus pelenai. Urna su pelenais bus ten laikoma iki ją galima bus grąžinti į Lietuvą. Ta proga kapinėse buvo susirinkęs mažas artimų draugų būrelis su Jono Talalu priešakyje, kuris tarė žodį jo kolegų teisininkų vardu. Be jo velionį gražiais žodžiais paminėjo buvęs jo kolega iš mokytojavimo laikų Jonas Valaitis ir buvęs mokinys Martynas Gudelis.

Vienybė po mirties...

(Atkelta iš 3 psl.)

naują koplyčią ir kartu dideles patalpas Amerikos lietuvių archyviui.

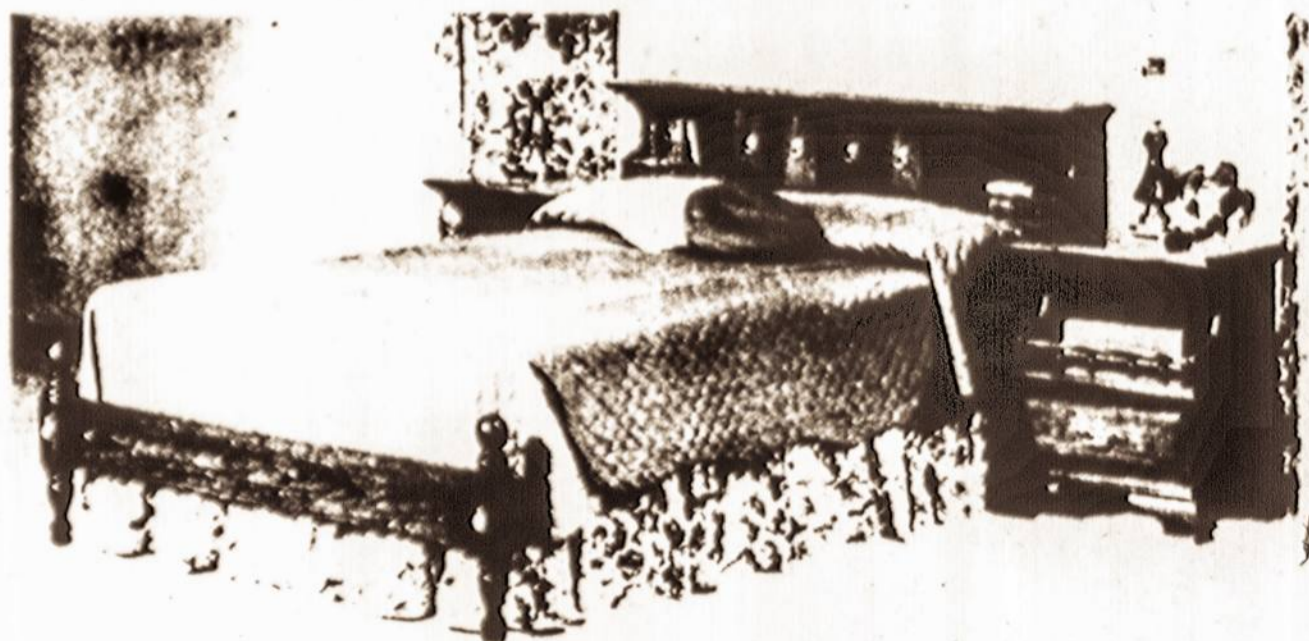
Kapinės priklauso sklypų savininkams, kurių visuotinas susirinkimas išrenka administracinis organus. Šiuo metu kapinių prezidentu yra J. Balčiūnas, viceprezidentu F. Daubaras, sekretorium — M. Gudelis, įždininku — A. Tamkavičia, o administratoriu — menadžeriu S. Kazlas (naujas ateivis).

Tuo tarpu kai kazimierinėse įvedama vis daugiau suvaržymų: ten draudžiama laikyti prakalbas, giedoti himnų, užrašyti ant paminklo ką nors daugiau negu pavardę ir citatą iš Šv. Rasto, negalima pvz. paminėti, kad miręs buvo Lietuvos savanoris kūrėjas ir pan., tautinėse kapinėse viešpatauja visiška laisvė, kiek, žinoma, ji netrukdo kitiems.

V. Kudirkos jubiliejaus proga kapinių direktoriai yra padarę nutarimą pastatyti didžiajam varpininkui paminklą. Girdisi pageidavimų, kad tas paminklas kartu pagerbtų visų lietuvių kova už SVIESĄ IR LAISVĘ.

CYPRESS BEDDING & MATTRESS CO.
3427 Fulton Street Brooklyn 8 N. Y.

KAM MOKĖTI BRANGIAU, JEIGU GALIMA GAUTI PIGIAU!

Telefonas: APligate 7-8802

MŪSŲ KETURIOSE KRAUTUVĖSE NE TIK DIDŽIAUSIAS LOVŲ BEI BALDŲ PASIRINKIMAS, BET TAIP PAT DIDŽIAUSIOS NUOLAIDOS

Atostogos be rūpesčių

praleisti kvibčia Lušiai ir Veitai jų vilose MEŠKA ir MEŠKIUKAS saulėtame Cape Cod, kurio krantus skalauja Golfo srovės sildomos Atlanto bangos. Ten rasite tikrai

- *ramią ir gražią aplinką
- *patogius kambarius
- *gerą ir sveiką maistą
- *neužmirštamą Silver Beach

Adresas: MEŠKA
Beach St., Monument Beach
Cape Cod, Mass.

Telefonai:
Buzzards Bay - Plaza 9-3251
Brooklyne - EVergreen 7-5576

ieškantiems poilsio ir ramybės

TRAKAI

Prie ežero su valstybės tvarkomu plazu. Patogūs kambariai šiltas ir šaltas vanduo, dušai. Valgi galima patiems gamintis ar gauti vietoje.

J. PAKNYS
Box 126, Thompson, Conn.
Tel. Walnut 3-2836

Arlington RESTAURANT

LIETUVIŠKAS MAISTAS

COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS

385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAIČIAI

Winter Garden Tavern Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Telefonas: EVERgreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
STIKLINIS BARAS. VIENA GRAŽIAUSIŲ ŪŽEIGŲ.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9533

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

(Kurtas 1903 metais)
SENIAUSIA SPORTO ORGANIZACIJA
BARAS - RESTORANAS - KABARETAS
Jauki salė parengimams
1332 HALSEY STREET BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9790

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

- PHILADELPHIA, PA. -

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POPlar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STAgg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STAgg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

Lanių vasarnamis

515 4th Ave. Asbury Park, N. J.

Puikiausias pailsis ažuolų pavėsyje, vos keletas
minučių pėsčiam nuo Atlanto paplūdimio. Čia pat
teatrai, bažnyčios, krautuvės ir restoranai. Svečių
patogumai kiekviename aukšte virtuvės ir šaldytu-
vai. Patogūs kambariai. Prieinamos kainos.
Dėl rezervacijų skambinti: P. LANYS, PR 6-9783, arba
EL 3-1169.

Didžiausia paminklų gamybos
įmonė Chicagoje.

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

HAROLD E. NELSON
Prezidentas
3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)

Telefonas: BEDarcrest 3-6335
KALBA LIETUVIŠKAI

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI
(vairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRginia 3-3544

Park Florist

MATTHEW MAŽEIKA
Savininkas

Gėles pristatomos į bet kurias
pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRginia 9-3112

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADZIŪNAS
Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona
Pyragai vedybiniams ir
kitokiems pokylėjams
Patarnavimas sakiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, NEW YORK
Telefonas EVERgreen 7-1123

GRAND PARADISE

Visame New Yorke nerazite
gražesnių ir patogesnių salių kaip

Ka nerengtumetė - koncerta, sokius,
vestuves ar prakalbas - salese gali
TILPTI NUO 25 IKI 2000 DALYVIU
L. MOLIN - Reikalų vedėjas
320 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-1123

Žinios iš

Balfo Centro

Tremtinių Metams, besibaigiant Balfo Centro Valdyba paskyrė 39 seimom, gyv. Vokietijoje, DM 35,805.00, už kuriuos V. Vokietijoje likusieji tremtiniai galės nusipirkti būtiniausias išikūrimo baldus, kiti darbo įrankius ar susitvarkyti gyvenvietes.

Tarptautinės organizacijos, Balfui prašant, yra taip pat paskyrusios lietuviams išikūri keliasdešimt tūkstančių dolerių. Visais atvejais pinigai neduodami tremtiniais į rankas, o apmokamos išikūrimo sąskaitos (baldų, įrankių).

Lenkijoje vargstantiems lietuviams Balfas nuolat siunčia rūbų ir vaistų siuntas. Centro Valdyba paskyrė 500 dolerių specialiai mokslus einančiam jaunimui padėti, už kuriuos bus nupirkti ir nusiųsta naujų medžiagų.

Vokietijoje likusiems lietuviams (iš dalies estams ir latviams) Balfas išrūpino ir vien tik birželio mėnesį šveza: kukurūzų dribsnių 40,000 sv., kvietinių miltų 80,000 sv., pieno miltelių 54,000 sv., rūbų 7,180 sv. ir kanadisko konservuoto bekonos 50,004 sv (66,672 dėžutės, kurių rinkos vertė apie \$60,000.00).

Šią Kanados valdžios dovaną padėjo išrūpinti ir visas pasiuntimo išlaidas zadėjo padengti K. L. B. Šalpos Fondas, vadovaujamas Iz. Maliskos.

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobilui reikalingas bet koks didelis ar mažas patarnavimas. Complete automotive repairs
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas prie Jamaica Ave.)
Telefonas: VIRginia 6-9683

Send Now For "STELLA'S LUCKY STAR"

PRICE: \$5.00 tax included
No C. O. D.

These beautiful, gold plated five-point Stars may be worn on a chain as a pendant or on a key ring. A Goldfilled chain is given with every "Lucky Star" ordered.

"STELLA'S LUCKY STAR" Inc.
4017 FIFTH AVENUE
Brooklyn 32, New York
Reg. U. S. Pat Off.

Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. MAIN 4-6400 VA 5-0783

Discounts to qualified
APPLICANTS
Mutual Insurance
Insure your tomorrow today!

VIENYBĖ

Jonas Rūtenis, nuolatinis mūsų bendradarbis išvyko su žmona dviems savaitėms atostogų į Cape Cod, Mass. Per atostogas Rūtenis žada parašyti Vieniųbei "vasaros reportažą."

Antanas Briedis, ilgametis Vieniųbės skaitytojas, pardavė namus Brooklyne ir su žmona apsigyveno 75 Vanderbilt Ave Central Islip, L. I. Briedžių namuose Brooklyne visada gyvena nemažai lietuvių, kurie dabar taip pat kraustosi kitur.

O. Kazlauskienė, mūsų skaitytoja, atostogas su sūnum Antanu ir marčia praleido Albany, Syracuse ir Scrantone.

Albina Zima, vienybietė iš Meriden, Conn., su dukteria Birute išvyko trims savaitėms į Clevelandą aplankyti gimines, draugus ir pažįstamus.

Antanas Žarskus, kuris Vakarų Vokietijoje verčiasi prekyba, atvyko aplankyti savo šeimą Brooklyne.

Elena Kulber, Mary Shalins, Elena Andriušienė, Ona Petrash ir Jean Briėdienė perinktos į Moterų Vieniųbės valdyba sekančiam sezonui. Seimėninke vėl perinkta Teofilė Klimentienė.

Aleksandra Kazickienė su vaikais išvyko vasaros atostogų į East Hampton, L. I. Rugpjūčio mėnesio pradžioje Kazickienė vyks į Europą, kur dabar yra išvykę jos vyrai dr. J. Kazickas su dukteria. Europoje Kazickai automobiliu aplankys idomesnes vietas Prancūzijoje, Italijoje ir kt.

Gen. Vebrienė, buvusi Zidonytė, Sorbonos literatūros daktarė, jau baigia antrą magistrės darbą Columbia universitete. Nuo šio rudens pradės profesores darbą vienoje New Haveno kolegijoje.

V. Juozapaitis iš Montrealo švenčių metu lankėsi pas mūsų bendradarbi Juozą Parojų ir kitus brooklyniečius. Taip pat iš Kanados buvo atvykęs aplankyti savo draugus Elizabethę mažlietuvius Alfredas Horanas.

St. Baltauskas, iki šiol gyvenęs Brooklyne, persikėlė į Hartford, Conn., kur rengiasi sukurti šeimos židinį.

Brooklynietis su žmona ateinančią savaitę automobiliu vyks į Chicago. Kas norėtų kartu su jais važiuoti, tepaskambina: RA 9-3639.

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos
Birželio 29 d. Laisvės saloje, Laisvės statulos papėdėje, įvyko Laisvės dienos iškilmės, kuriose dalyvavo ir lietuviai. Iškilnių programą atidarė New Yorko miesto meras Robert F. Wagner. Kalbėjo Vieniųbės departamento sekretoriaus įgaliotinis Europos reikalams Richard H. Davis. Iškilnių metu sala oficialiai buvo pavadinta Laisvės vardu. Viršuje - bendras iškilnių vaizdas. Kairėje - dalyvių tarpe matomi lietuvių veikėjai: V. Sidzikauskas, K. Bielinis, P. Vainauskas, H. Blazas ir dr. A. Trimakas.

MIRĖ

Marija Kivytienė, 66 m. amžiaus, gyvenusi 67 Ten Eyck St., Brooklyne, mirė liepos 4 d. Laidojama ši penktadienį iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į šv. Jono kapus. Liko sūnūs, Vincas, Bronius, Albinas ir dukterys, Ona Radminienė, Genovaitė Ramanauskienė ir 7 anūakai. Laidotuvių apeigomis rūpinosi Augustinas Vyšniauskas - Gustas, 354 Marcy Ave. Brooklyne.

Vincui Struogiui 90 metų...

Hempstead, L. I. - Birželio 29 d. vienybietis Vincas Struogis savo artimųjų tarpe minėjo savo amžiaus 90 metų sukaktį.

Savo laiku Vincas Struogis buvo aktyvus Brooklyno lietuvių tautiniame, socialiniame bei biznio veikime. Jis atvyko į Ameriką pačioje šio šimtmečio pradžioje, Kurį laiką gyvenęs Skotijoje, kur buvo paskirtas vertėju teismuose angliskai nemokantiems lietuviams atėviams. Atvykęs į Brooklyną, Struogis įsteigė vyrų drabužių siuvyklą, kur daugelį metų dirbo nemažas skaičius lietuvių. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jis gamindavo lietuviškas vėliavas. Po eilės metų, Struogis pasitraukė iš biznio ir dabar gyvena su žmona Ona, dukteria Elena ir Zen-

VINCAS STRUOGIS

tu Pranu Jankum bei anūkais Hempstead, L. I.

Užpraeitą sekmadienį Jankų sodyboje Vincui Struogiui buvo suruošta staigmena. Jo 90 metų sukakties proga buvo susfrinkę visi artimieji: žmona, vaikai,

anūakai ir proanūakai. Visi jam linkėjo geros kloties ir sveikatos.

Vincas Struogis buvo labai patenkintas šia staigmena. Reikia pasakyti, kad Vincas gerai atrodo ir gerai jaučiasi, nežinrint to fakto, kad praeitų metų rudenį jam buvo padaryta gana sunki operacija. Jis tebėra aktyvus. Jo mėgiamas užsiėmimas - sodininkystė, gražių medinių sodo baldų gaminimas ir t. t. Jis ypač didžiuojasi savo proanūkais, kurie gyvena čia pat, Hempstead, L. I., būtent, Mykolu Jankum, 16 m., Jonu, 14 m., Robertu 11 m., ir Christina 6 m. Ši pastaroji yra jo mėgiamiausia proanūkė.

Vincas Struogis yra Vieniųbės skaitytojas ir rėmėjas daugiau kaip 50 metų.

H. S. J.

ATLANTO NUGALĖTOJŲ DARIUS - GIRENO MINĖJIMAS

Iškilmės įvyks šeštadienį, Liepos 16, 3 val. popiet. Nutuanicos Aikštėje, prie didvyrų paminklo, Union Avenue, Stagg ir Hewes gatvių Brooklyne. Dalyvavimas nemokamas.

Vaisės prasidės Liet. Piliėčių Klube 5 v. p. p. Įzanga - auka \$2.00 asmeniui.

Programa: Kalbės Paminklo Komiteto pirmininkas Jonas

Saltis; Juozas Tysliava, Vieniųbės redaktorius; Vacl. Sidzikauskas, Liet. Laisvės Komiteto pirmininkas, lietuvių organizacijų atstovai, išymūs veikėjai, be to, tikimasi New Yorko aukštųjų pareigūnų.

Meninę dalį atliks choristų grupė, kuri sugiedos Amerikos ir Lietuvos himnus.

Dar po žodį tars Paminklo Komiteto nariai, adv. S. Briėdis, P. J. Montvila, J. Vyšnius ir Bronė Spėdienė.

Bilietų iš anksto teiktės įsigyti pas paminėtos Komiteto narius ir pas Liet. Piliėčių Klubą vedėją K. Vaitaitį.

Visus nuosirdžiai kviečia dalyvauti.

PAMINKLO KOMITETAS

NAUJAS KARYS

Karys visą savo 6 nr., išleistą birželio mėn., paskyrė Žalgirio mūšio 550 metų sukakčiai paminėti. Beveik visą numerį užpildė vienas ilgas dr. Kosto Jurgėlos istorinis rašinys apie Žalgirį. Be jo, įdėtas tik trumpas paties redaktoriaus veddamasis ir P. Vaičiūčio eilėraštis "Žalgirio kova."

Numerį puošia 51 paveikslas iš Žalgirio mūšio, jo lauko, aino meto vadų, karių, pilių ir kt. Viršelis V. K. Jonyno darbo.

Tuo pat metu Karys išleido ir naują 94 pusl. knygą "1410 metų karas su kryžiuočiais ir Žalgirio mūšis." Knyga taip gausiai iliustruota paveikslais ir schemomis. Ją parašė karinis istorikas pulkininkas O. Urbonas. ST.

Vienybė, 1960 m. liepos 8 d.